

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת יתרו - Shabbos Parshas Yisro

כב' שבט תש"ס January 29, 2000

לכל זמן ועת

5:09 - שקיעה/יום השבת	4:49 - הדלקת נרות
5:59 - זמן קריאת שמע/מוצש"ק	9:04 - צאת הכוכבים/מוצש"ק
6:21 - זמן קריאת שמע/גר"א	9:40 - לשיטת רבינו תם

מדעת עליון

ברוך ה' אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה וכו' (יח-י)

הנה שנינו מה שאמרו חז"ל במס' סנהדרין (צד.) "גנאי הוא למשה רבינו ולששים רבוא (לכל יוצאי מצרים), שלא אמרו 'ברוך' (שלא הודו בקריאה ברוך ה') עד שבא יתרו ואמר ברוך ה' אשר הציל אתכם". ולכאורה, תמוהים הדברים אלה של חז"ל, כי הרי שירת "אז ישיר" ששרו משה ובני ישראל מיד אחרי הנס של קריעת ים סוף, היתה מלאה שירות ותשבחות להשי"ת, וכלום נופלת שירה גדולה זו מן השבח לה' שהשמיע יתרו, המתמצה רק בשני פסוקים בלבד?

אולם, כתיב בס' פרפראות לתורה, כשמתבוננים היטב בפרשיות התורה נוכחים לדעת, שיש יסוד לדברי חז"ל, המעלים על נס את קריאת השבח לה' שבפי יתרו. שכן משה ובני ישראל שיבחו והודו להקב"ה על הניסים ונפלאות שעשה להם, ואילו יתרו נשא ברכה לה' "על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל". ובכך, באים חכמי ישראל ללמדנו, שלא די לו לאדם להכיר בחסדים שעושה ה' עמו ועם הקרובים לו, כי יש לו לאדם לחשוב על זולתו גם כן, ואם כן, עליו להודות לקל-יתברך על כל הניסים וכל הגילויים שלו בעולם הזה, ולשבחו ולהללו היטב גם על כל החסדים וטובות שהוא עושה אפילו בשביל אחרים.

אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים וכו' (כ-ב)

יש לשאול בענין הדברות שדבר הקב"ה בסיני, שנראים כדברים פשוטים

ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וכו' (יט-טו)

Bnei Yisroel fell into a deep and heavy sleep that "even a flea did not bite them!" They slept all night and two hours into the day. *Hashem* came and found them asleep. He began to awaken them with thunder and lightning. Moshe then went out to continue awakening them and he called out, "*The groom (Hashem) has come to take the bride (Bnei Yisroel) to the Chupah!*"

This is difficult to understand: Is it possible that not one person from the entire nation awoke on time before dawn? This, indeed, is an unnatural phenomenon, for had even one person awoke at the proper time, would he not have rushed to awaken the rest of the people?

Thus we see, notes the **Zohar Hakodosh**, that this whole matter of the entire nation falling into a heavy slumber, was an act of Heaven, which enabled *Hashem* Himself, to come and awaken the people. Why? To teach us that it is not a matter of disrespect to the *Rabbonim* and *Torah* scholars in every generation, for them to awaken their students to learning *Torah*. For should he say, "I am old and wise and it is beneath my dignity to do this personally," he will be told, "Are you as wise as the One who gave the *Torah*, for He Himself did this with His people!"

הוא היה אומר

R' Wolf of Strikov ZT"L would say:

"A person can master a foreign language in a short while, but some people live an entire lifetime without ever truly understanding what they themselves are talking about!"

R' Shmuel of Kariev ZT"L would say:

"*Everything is from Heaven except fear of Heaven*. However, a person who prays for fear of heaven, will definitely have his prayers granted."

A great Rov ZT"L would say:

"When children are not taught to obey their parents, in the end the parents will be forced to obey their children!"

Mazel Tov to Mr. and Mrs. Heshy Schlosser on the Birth of a Baby Boy. May they see much Nachas.

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

treasury, and a defendant agreed to swear only on this crown, would you grant the policeman permission to take the crown to the courthouse?"

"Certainly not," replied the judge infuriated by the question. "This crown is removed only for the most important ceremonies. It is the most precious artifact in the entire nation of Russia, situated in the heart of the capital. No one would dare take it for any defendant!"

Now it was R' Yehoshua Leib's turn to get emotional. "If so, then certainly your honor could appreciate what the *Torah* scroll means for us - it is our most precious artifact. Hundreds of thousands of people live according to its words, and countless Jews have given their lives for it throughout history. For the sake of this scroll, thousands have been tortured, burnt and murdered. How could we allow it to be desecrated, to have it taken back and forth for the sake of some defendant?"

A tense silence overtook the courthouse, until the judge spoke resignedly and feebly, "Yes, I can see your well-spoken point. From now on, no Jew will be required to swear by this sacred scroll."

TORAH GEMS

ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה ה'.... על אודות ישראל וכו' (יח-ה)

The Egyptian nation might have viewed the plagues as an expression of divine wrath at Paraoh's rebellious and scornful attitude towards *Hashem*, revenge for Paraoh's contemptuous statements directed at Him. Possibly, a more respectful approach on Paraoh's part could have led to a compromise with *Hashem*, beneficial to both sides. In their view, the Exodus with the plagues and the miracles at the Red Sea, might have been retribution for the insult to his dignity.

The truth, however, explains R' Chaim Vital ZT"L, was that *Hashem* performed the miracles of יציאת מצרים not for his own sake, but solely for the sake of *Yisroel*. We see this from the way *Hashem* saved them from the onslaught of the pursuing Egyptians and from *Amalek*, in His protective clouds of glory, the מן, etc.

Thus, the posuk states, "*Moshe told his father-in-law all that Hashem had done to Paraoh and Mitzrayim concerning Yisroel*" - exclusively for their sake, and not because of Paraoh's disrespect. Proof of *Hashem*'s endless love for Bnei *Yisroel* existed in "*all the hardship that had come upon them by the way, and how Hashem delivered them.*"

שהן מצות שהדעת מחייבת אותן, אע"פ שלא היו מצטוים עליהם. אמנם אחרי הכנה רבתי כזו, והניסים ונפלאות שנעשו במתן תורה, בדין היה שה' יגלה לבניי סתרי התורה שלא ידעו או חידושים שא"א לידע אותן מצד השכל. ולמה אחרי כל ההכנות לא שמעו ישראל חידוש, לכאורה?

אלא מבואר בס' מעם לועז, להגמו"ר יעקב כולי זצ"ל, שאדרבה, מפני שהם דברים מובנים שהדעת מחייבת אותן, היה הכרח לאומרם בהר סיני. כי ידוע משארז"ל "גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה". ר"ל מי שנצטוו ע"י המלך לעשות דבר ועושהו, הוא יותר משובח ממי שעושה הדבר אע"פ שלא נצטוו, שזה שהוא מצווה יש לו יצר הרע המשיא אותו שלא יעשה, ויש לו צער רב על כך להכניע את היצר.

לכך, אמר הקב"ה לכתחילה את עשרת הדברות, שהם ענינים שנמנע מלעשותן לא מפני שהעבירות מתועבות בעינינו, אלא כוונתנו צריכה להיות למען שמו יתברך, שעלינו לקיים מצותיו ולא לעבור עליהן.

מעשה אבות.... סימן לבנים

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי.... והייתם לי סגולה מכל העמים וכו' (יט-ה)

It happened once in the city of Brisk, that a Jew was required to take an oath in the gentile court and would only do so with a *Torah* scroll. A policeman was sent to the *Beis Medrash*, where he informed the *gabbai*, who immediately took out a *Sefer Torah*, kissed it warmly and handed it over to the policeman. The Rov of Brisk, R' Yehoshua Leib Diskin ZT"L watched the entire scene with dismay. Suddenly, he hurried over to the policeman and grabbed the *Torah* from his hands. Tears falling down his cheeks, he kissed the *Torah* and returned it to its place in the *Aron Kodesh*. He then turned to the policeman and remarked, "Please tell the judge that the rabbi prohibited carrying out the *Torah* scroll."

Not an hour passed when the policeman returned. "The judge orders the rabbi to come before him," he said. And so, the Rov followed the policeman to the courthouse and stood before the judge.

"This policeman tells me that you seized from him the *Torah* scroll which he was instructed to bring to the courthouse," the judge boomed. "You are certainly aware of the severity of tampering with the justice system. May I ask why you did such a thing?"

"Perhaps, I may ask your honor a question," said the Rov. "In the treasury of His Majesty the Czar, is kept the crown of Peter the Great, a crown made of pure gold. If your honor was in charge of the Czar's